

7/40795

G.K.87

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610- 608194
Konu : 7/40795 Esas Sayılı Soru Önergesi

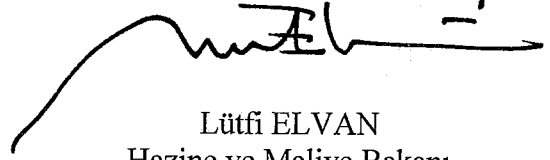
32/9/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15/02/2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.777014 sayılı yazı.

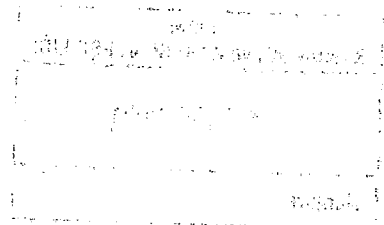
İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin NUHOĞLU'na ait 7/40795 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin olarak Bakanlığımız birimleri ve Gelir İdaresi Başkanlığından alınan bilgiler ekte yer almaktadır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Lütfi ELVAN
Hazine ve Maliye Bakanı

Ek: 7/40795 Sayılı Soru Önergesi Cevabı

**İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin NUHOĞLU'na ait 7/40795 Esas
Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı
Birimleri ile Gelir İdaresi Başkanlığından Temin Edilen Bilgilerin Yer
Aldığı Cevap Metni**

Bakanlığımız ve bağlı kurumları itibarıyla pandemi sürecinden olumsuz etkilenen esnafa yönelik yapılan düzenlemeler aşağıda yer almaktadır.

24/03/2020 tarihli ve 31078 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde, Koronavirüs (Covid-19) salgınından ve bu kapsamda alınan tedbirlerden doğrudan etkilenen mükelleflerin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılmasına ilişkin açıklamalara yer verilmiş olup bu Tebliğ ile mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen mükelleflerin Tebliğ'de belirtilen vergi ödevleri ertelenmiştir.

Muhtelif tarihlerde yayımlanan sirkülerler ile mükelleflerin beyanname ve bildirim verme ve vergi ödeme başta olmak üzere bazı vergisel yükümlülüklerinin süreleri uzatılmıştır.

7244 sayılı Kanunun 1'inci maddesi ile belediyelerce 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca tahakkuk ettirilen yıllık ilan ve reklam vergileri ile yıllık çevre temizlik vergilerinin, Covid-19 salgını kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin faaliyetlerinin durdurulduğu veya faaliyette bulunamadıkları dönemlere isabet eden kısmının alınmaması sağlanmıştır.

31/07/2020 tarihli ve 31202 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2812 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 31/12/2020 tarihine kadar geçici olarak uygulanmak üzere; iş yeri kiralamaları, yolcu taşımacılığı, otomotiv, motosiklet, bisiklet küçük bakım onarımı, küçük ev aletleri bakım onarımı, düğün, nikah organizasyonu, konut temizlik ve bakım onarımı, terzilik, kuru temizleme gibi genel orana tabi esnaf hizmetlerinde katma değer vergisi (KDV) oranı yüzde 18'den yüzde 8'e, yeme-içme, sinema tiyatro müze, konaklama hizmetlerinde KDV oranı yüzde 8'den yüzde 1'e indirilmiş olup söz konusu düzenlemenin yürürlüğü, son olarak 30/7/2021 tarihli ve 31553 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4312 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 1 inci maddesiyle 30/9/2021 tarihine kadar (bu tarih dahil) uzatılmıştır.

Öte yandan 2813 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla, Gelir Vergisi Kanununun 70'inci maddesinde yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığında yapılan ödemelerde geçici süreliğine belirlenen indirimli tevkifat oranlarının yürürlük süresi 4311 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla 30/9/2021 tarihine kadar uzatılmıştır.

7226 sayılı Kanunun Geçici 1'inci maddesinin birinci fıkrasında bahsi geçen durma süresi, 2480 sayılı Yargı Alanındaki Hak Kayıplarının Önlenmesi Amacıyla Getirilen Durma

Süresinin Uzatılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda öngörülen zorunlu idari başvuru yoluna ilişkin süreler hariç, 01/05/2020 (bu tarih dahil) tarihinden 15/06/2020 (bu tarih dahil) tarihine kadar uzatılmıştır.

Buna göre, Bakanlığımıza bağlı tahsil daireleri tarafından takip ve tahsil edilen amme alacaklarına ilişkin olarak 15/06/2020 tarihine kadar 6183 sayılı Kanun kapsamında takip işlemi yapılmamıştır.

7256 sayılı Kanun kapsamında, kesinleşmiş asıl alacakların tutarlarında herhangi bir indirim yapılmadan, asıl alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve faiz gibi fer'i alacaklar enflasyon oranında (Yİ-ÜFE) güncellenerek borçlar yeniden hesaplanmış, yapılandırılan borçların ödenmesi şartıyla, bu borçlara ilişkin vergi cezaları ile gecikme faizleri, gecikme zamları ve faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilmiştir.

25/01/2021 tarihli ve 31375 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 524 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde Covid-19 salgınına ilişkin olarak İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine tamamen ara verilmesine/faaliyetlerinin tamamen durdurulmasına karar verilen iş yerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflerin 213 sayılı Kanun'un mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılması hakkında açıklamalar yapılmıştır.

Söz konusu Genel Tebliğ ile bahse konu mükelleflerin mücbir sebep halinin 01/12/2020 tarihinde (bu tarih dâhil) başlayıp, alınan karar kapsamında faaliyetlerine tekrar başlamaları uygun görülen tarihe kadar devam etmesine ve mücbir sebep dönemine ilişkin olarak belirlenen vergisel yükümlülüklerinin ertelenmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 12/03/2021 tarihinde kamuoyuna açıklanan Ekonomi Reform Paketi kapsamında, geliri düşük olan küçük esnafa vergi muafiyeti sağlanması yönünde karar alınmış, bu çerçevede hazırlanan Eylem Planı takvime bağlanmış ve kamuoyuna ilan edilmiştir.

7318 sayılı Kanun'un 15'inci maddesiyle 7226 sayılı Kanun'a eklenen Geçici Madde ile Covid-19 salgın hastalığıyla mücadele kapsamında ülke genelinde uygulanan kısıtlamalar dikkate alınarak hak kayıplarının önlenmesi amacıyla, 5018 sayılı Kanun kapsamına giren kamu idarelerinin kamu hukukundan veya özel hukuktan doğan alacakları hakkında, 30/04/2021 ile 31/05/2021 (bu tarihler dahil) tarihleri arasında icra ve iflas takibi başlatılamayacağı yönünde düzenleme yapılmıştır.

7326 sayılı Kanun ile vergi dairesine ödenmemiş vergi ve diğer borçlar ile bunlara bağlı olan veya olmayan fer'i alacakların daha uygun koşullarda ödenmesi, ihtilaflarının sulh yoluyla sonlandırılması, matrah veya vergi artırımında bulunan ve şartları yerine getiren mükelleflere ilişkin olarak vergi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaması, işletmede mevcut

olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan ya da kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kıymetlerin beyan edilmesi, matrah veya vergi artırım sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi durumunda vergilerden %10 indirim yapılması, yapılandırılan borçların anlaşmalı bankaların banka kartı ve kredi kartı ile ödenmesi gibi çok önemli imkan ve kolaylıklar getirilmiştir.

Öte yandan, 27/08/2021 tarih ve 31581 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4420 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla 7326 sayılı Kanunun 2’nci, 3’üncü, 4’üncü, 5’inci, 6’ncı, 7’nci ve 8’inci maddeleri ile 10’uncu maddesinden (6’ncı ve 7’nci fıkraları hariç) yararlanmak için Kanunda öngörülen ve 31/08/2021 tarihinde sona erecek olan başvuru, bildirim ve beyan süreleri ile bu başvuru, bildirim ve beyana ilişkin ilk taksit ödeme süreleri birer ay uzatılmıştır.

Buna ilave olarak, afet nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde 7256 ve 7326 sayılı Kanunlar kapsamındaki taksitlerin ödeme süreleri 4419 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla uzatılmıştır. Yapılan düzenleme ile mücbir sebep hali ilan edilen döneme rastlayan taksitlerden birincisinin ödeme süresi, mücbir sebep halinin sona erdiği tarihi izleyen ayda, sonraki taksitlerin ödeme süreleri bu ayı takip eden ikişer aylık dönemler halinde; belediyelerin bu döneme rastlayan taksitlerinin ödeme süreleri ise mücbir sebep halinin sona erdiği ayı takip eden aydan başlayarak aylık dönemler halinde ödenmesine imkan sağlanmıştır.

Türkiye genelinde Covid-19 nedeniyle zarar gören esnaf ve sanatkârların Hazine faiz destekli kredi borçlarının ertelenmesi için üç Cumhurbaşkanlığı Kararı istihsal edilmiştir. Bu kapsamda ilk Kararla 1/04/2020-30/06/2020 tarihleri arasında vadesi gelen Hazine faiz indirimli kredilerin geri ödemeleri faizsiz olarak 3 ay süreyle ertelenmiştir. İkinci Kararla 1/07/2020- 30/09/2020 tarihleri arasında, üçüncü bir Kararla ise 01/01/2021- 30/06/2021 tarihleri arasında vadesi dolan kredi taksitleri, taksit sayısı değişmeksizin kalan vadeye yayılmak üzere ertelenmiştir.

Ayrıca, 3340 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Halk Bankası aracılığıyla esnafa ve sanatkârlara %50 faiz destekli kredi sağlanmaya devam edilmekte olup 22/06/2021 tarihinde yürürlüğe giren 4096 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bu Karara geçici madde eklenmiştir. Böylece pandemi koşulları nedeniyle esnafın 2021 yılından önce kullandığı kredilerin faiz artışlarından etkilenmemesi için 2021 yılı ile sınırlı kalacak biçimde ilave faiz yükünün Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından karşılanması da sağlanmıştır.

Kamu maliyesi gelişmelerini içeren ve bütçe, gelir-gider gerçekleşme ve tahminleri ile bunların finansman ve borç stokuna yansımaları bütüncül bir şekilde ele alan ve Mayıs 2021’de birincisi, Eylül 2021’de ikincisi yayımlanan Kamu Maliyesi Raporlarına Bakanlığımızın internet sitesinde yer alan Raporlar bölümünden ulaşılabilir.

“Kamu Maliyesi Raporu 2021-II”de ifade edildiği üzere, Covid-19 kapsamında alınan tedbirlerin ekonomik büyüklüğü Ağustos 2021 itibarıyla toplamda 705,5 milyar TL’ye

(GSYH'nin yüzde 10,6'sına) ulaşmış bulunmaktadır. Önümüzdeki dönemde de salgının öngörülenin aksine etkisini sürdürmesi halinde, ihtiyaç duyulan tüm alanlara yönelik destekler devam edecektir.